

Ferske psykologer er attraktive

Henriette Linnea Alsaker

på vegne av alle medlemmer i Yngre psykologers utvalg

Arbeidsmarkedet for nyutdannede er relativt stabilt, men midlertidige stillinger skaper utfordringer.

PROFESJON

Mange psykologer uttrykker uro over et arbeidsmarked i endring. Ikke minst gjelder dette yngre psykologer og sisteårsstudenter som søker jobber uten særlig tidligere erfaring å vise til. Yngre psykologers utvalg (YPU) kartla arbeidsmarkedet for ikke-spesialister i en spørreundersøkelse. Ut fra funnene vil vi både si noe om utviklingen fra 2010 til 2013 og komme med noen oppfordringer.

Flere psykologer på markedet

Stadig flere psykologer utdannes både i Norge og i utlandet. Dette vil trolig skape endringer i arbeidsmarkedet, om det da ikke allerede har gjort det. Psykologforeningens president skrev i juni 2013 her i Psykologtidsskriftet at 30 prosent av nyutdannede danske psykologer sto uten jobb ett år etter at de ble autorisert. President Hofgaard var likevel optimistisk når det gjaldt det norske arbeidsmarkedet og jobbmulighetene for norske nyutdannede psykologer, og pekte blant annet på nye arbeidsplasser for psykologer i kommunene.

Fortsatt attraktive

Tross nye arbeidsplasser for psykologer i kommunene mistenkte vi i YPU at utviklingen i arbeidsmarkedet var negativ. Tilbakemeldinger fra psykologer tidlig i karrieren ga et inntrykk av at det ikke lenger var like enkelt for nyutdannede psykologer å få sin første jobb. Høsten 2014 sendte vi ut en nettbasert spørreundersøkelse til alle psykologer med norsk lisens eller autorisasjon som ble uteksaminert fra sitt studiested i henholdsvis 2010 og 2013. Her kartla vi blant annet stillingstilgjengelighet, lønnsbetingelser og mulighet til spesialisering blant nyutdannede og relativt ferske psykologer.

Rundt halvparten av respondentene hadde fått jobb før de fikk autorisasjon som psykolog, og så å si alle hadde fått jobb i løpet av seks måneder etter at de fikk autorisasjon. Her var det ingen forskjell mellom de som var uteksaminert i 2010, og de som var uteksaminert i 2013. Dette forteller at arbeidsmarkedet for psykologer var stabilt i perioden, og at nyutdannede psykologer var attraktive på arbeidsmarkedet. Men de som ble uteksaminert i 2013, sendte inn flere søknader enn de som ble uteksaminert i 2010. Mens rundt en av ti sendte minst ti søknader i 2010, var tallet økt til fire av ti tre år senere.

Typen ansettelsesforhold kan også være et temperaturmål på jobbmarkedet. Rundt halvparten av de uteksaminerte var ansatt i vikariater i sin første jobb, en andel som var lik for de to kohortene.

Midlertidige stillinger stiller store krav til at nyutdannede psykologer forhandler om sine arbeidsvilkår, og det skaper også utfordringer knyttet til det å få dekket utgifter til spesialisering. Mens fire av ti uteksaminerte forhandlet om lønn i sin første stilling i 2010, var denne andelen sunket til tre av ti i 2013. Det er uheldig, siden halvparten av de som forhandler, oppnår høyere lønn.

Rettighetsutfordringer

Undersøkelsen viser altså at nyutdannede psykologer i 2013 fikk jobb like raskt som i 2010, og jobbene var innenfor de samme områdene og med samme ansettelsesforhold. Både i 2010 og i 2013 ble mange nyutdannede psykologer ansatt i midlertidige stillinger. Dette skaper utfordringer knyttet til rettigheter. Det kan påvirke oppstart av spesialisering, kontinuitet i veiledning, og planlegging av fremtiden i form av blant annet vansker med å få boliglån. YPU ønsker å oppfordre alle nyutdannede psykologer til å forhandle om lønn og arbeidsvilkår uavhengig av hva slags jobb de får tilbud om.